

5.5.2. Forbruger købsdirektivet

Efter direktivet hæfter sælgeren for varens manglende overensstemmelse med købsaftalen, når den manglende overensstemmelse viser sig senest 2 år efter leveringen af varen. Hvis de mangelsbeføjelser, der er nævnt i artikel 3, ifølge national lovgivning i stedet er underkastet en reklamationsfrist, må denne ikke udløbe inden for en periode af 2 år fra varens levering (artikel 5). En eventuel reklamationsfrist må således ikke være kortere end 2 år regnet fra leveringstidspunktet.

Efter artikel 5, stk. 2, kan medlemslandene endvidere fastsætte, at forbrugeren skal påberåbe sig en mangel over for sælgeren senest 2 måneder efter, at forbrugeren har opdaget den pågældende mangel.

Såfremt medlemslandene vælger i national lovgivning at have regler om en sådan »relativ« reklamationsfrist – dvs. en supplerende frist, som regnes fra det tidspunkt, hvor forbrugeren fik kendskab til manglen, skal forbrugeren således som minimum have en frist på 2 måneder regnet fra det tidspunkt, hvor forbrugeren rent faktisk opdagede manglen.

Arbejdsgruppen anfører, at direktivet formentlig må forstås således, at 2-måneders fristen ikke berører 2-års fristen. Medlemslandene kan således vælge at fastsætte en frist på 2 år fra leveringen som den yderste frist for at fremsætte mangelskrav, uanset hvornår forbrugeren opdager manglen.

Som de øvrige bestemmelser i direktivet kan reklameringsreglerne ikke fraviges til skade for forbrugeren. Direktivets artikel 7, stk. 1, 2. led, modificerer imidlertid dette, idet medlemslandene kan tillade, at parterne ved køb af brugte varer aftaler en kortere reklamationsfrist end den ovenfor nævnte 2-års frist. Fristen skal dog som minimum være 1 år.

Der henvises til betænkningen side 137 f.

5.5.3. Lovforslagets udformning

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 2, kræve en ændring af den »relative« reklamationsfrist i købelovens § 81, idet den nuværende frist »inden rimelig tid« efter omstændighederne kan være kortere end 2 måneder. Det er således nødvendigt at tilføje i bestemmelsen, at forbrugeren har en reklamationsfrist på 2 måneder regnet fra det tidspunkt, han opdagede manglen. Arbejdsgruppen foreslår i sammenhæng hermed en tilsvarende ændring af lovens § 85 om tilfælde, hvor forbrugeren reklamerer over for en anden end sælgeren (producenten eller en anden, der har påtaget sig en afhjælpningsforpligtelse).

Direktivet giver endvidere ikke mulighed for at regne reklamationsfristen allerede fra det tidspunkt, hvor forbrugeren burde have (men ikke har) opdaget manglen, og dette kriterium må således udgå af § 81.

Som nævnt under pkt. 5.5.1. finder § 81 ikke anvendelse, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed eller groft uagtsomt. Direktivet indeholder ikke en tilsvarende regel, men undtagelsen vil kunne opretholdes i medfør af direktivets minimumsklausul.

Arbejdsgruppen anfører endvidere, at gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 1, kræver, at den »absolutte« reklamationsfrist i købelovens § 83 forlænges fra 1 år til 2 år regnet fra overgivelsen af varen til forbrugeren.

I sammenhæng hermed foreslår arbejdsgruppen, at den absolutte reklamationsfrist uden for forbruger køb (§ 54) ændres tilsvarende. Arbejdsgruppen anfører, at der i modsat fald vil opstå en »reklamationsklemme« for detailhandlerne mv. De vil således kunne mødes med mangelsindsigelser fra forbrugerne indtil 2 år efter salget, mens de (medmindre andet har kunnet aftales) er afskåret fra selv at gå videre med mangelskravet mod producenter mv., hvis der er gået mere end 1 år. Arbejdsgruppen peger også på, at der ved internationale køb i medfør af CISG (artikel 39, stk. 2) gælder en absolut reklamationsfrist på 2 år.

Arbejdsgruppen har i betænkningen (side 140-146) redegjort for de hensyn, der ligger bag reklamationsfristerne og for tidligere overvejelser om reglernes udformning. Det anføres, at det under arbejdsgruppens drøftelser er blevet anført, at den absolutte reklamationsfrist bør ophæves eller forlænges ud over de 2 år, som direktivet kræver. Arbejdsgruppen finder imidlertid, at spørgsmålet herom i givet fald bør vurderes i sammenhæng med reklamationsfristen uden for forbruger køb, og at problemstillingen også bør ses i sammenhæng med spørgsmålet om forbrugers mulighed for at rette mangelskrav mod tidligere salgsled (producenter og tidligere sælgere). Spørgsmålet bør således i givet fald tages op i forbindelse med en generel købelovsrevision.

Som nævnt under pkt. 5.5.2. åbnes der i direktivet mulighed for, at der ved salg af brugte varer kan gives parterne mulighed for at aftale en kortere reklamationsfrist, dog ikke under 1 år.

Arbejdsgruppen finder, at denne mulighed ikke bør bruges. Det anføres, at en bestemmelse, der knytter bestemte retsvirkninger til, om varen er »brugt« eller ej, kan skabe vanskelige afgrænsningsproblemer. Det gældende mangelsbegreb indeholder desuden en fleksibilitet, der gør det muligt i fornødent omfang at tage